

اولین هفته‌نامه حقوقی کشور

آفتاب حقوقی

سه‌شنبه ۲۰ شهریور ماه ۱۴۰۳ | سال دوم | شماره ۷۳ | قیمت: ۵/۰۰۰ تومان

فروپاشی حاکمیت قانون در اسرائیل

دکتر فرشید فرحناکیان
عضو هیئت‌مدیره
کانون وکلای مرکز

حاکمیت قانون در اسرائیل در حال فروپاشی است. اسرائیل همچنان به‌عنوان یک دولت اقتصادی، کارایی نسبی خواهد داشت. از اموال خصوصی محافظت خواهد شد، دانشگاه‌ها و بیمارستان‌ها و نوعی سیستم آموزش عمومی وجود خواهد داشت. اقتصاد فناوری پیشرفته که در قلب

ادعای اسرائیل به‌عنوان یک «کشور نوآور» (startup nation) است، ممکن است برای مدتی به کار خود ادامه دهد؛ اما از این به بعد این کشور بدون حاکمیت قانون عمل خواهد کرد؛ یعنی مطابق دموکراسی پوچ و توخالی موردعلاقه جناح مذهبی راست افراطی. امنیت به یک سامانه تکه‌پاره، بدون نظارت و فرماندهی واحد، تبدیل خواهد شد و انحصار بر استفاده مشروع از زور فرسایش خواهد یافت. گروه‌های مختلف، از جمله میلیشیاهای مسلح شهرکنشین، غیرنظامیان راست‌گرا و نیروهای امنیتی موجود، ادعای حق اعمال خشونت خواهند داشت.

این آینده، قلمرو داستان‌های علمی تخیلی ویرانشهر (dystopian) نیست. درگیری در غزه باعث تشدید اختلافات سیاسی در کشور شده است، به‌ویژه میان گروه‌های راست‌گرایی که خواهان اقدامات شدید نظامی و امنیتی هستند و به‌طور کامل قوانین بین‌المللی بشردوستانه را نادیده می‌گیرند، با دیگرانی که خواستار رویکردی آشتی‌جویانه‌تر در قبال فلسطینیان‌اند. این جنگ همچنین شکاف میان یهودیان سکولار و مذهبی را عمیق‌تر کرده است. یک بحث مهم در اسرائیل بر سر این است که آیا یهودیان ارتدکس افراطی باید مانند سایر اسرائیلی‌ها موظف به خدمت سربازی شوند یا نه. این موضوع تنش‌ها را شعله‌ورتر کرده است. دیوان عالی اسرائیل اخیراً حکم داده که دولت نمی‌تواند از مشمول کردن یهودیان ارتدکس افراطی در خدمت سربازی صرف‌نظر کند و باید از تأمین مالی یشیواها (yeshiva)؛ مدارس علمیه‌ای که طلاب آن‌ها طبق قوانین موجود ثبت‌نام نمی‌کنند، خودداری نماید. تصمیمی که تلاش‌ها برای احیای قانون اصلاحات قضایی را تقویت کرده است. تضعیف اقتدار مرکزی دولت ممکن است پیش‌بینی‌کننده یک فروپاشی شوک‌آورتر باشد. فراتر از نقشش در اداره اقتصاد، دولت ممکن است نتواند (و حتی نخواهد) وظایف سیاسی سنتی خود را انجام دهد، از جمله تأمین امنیت و برقراری یک سیستم قانونی پایدار که پاسخگویی و مسئولیت‌پذیری را تضمین کند. حضور گروه‌های امنیتی رقیب و نظارت ضعیف پارلمانی (lax parliamentary supervision) به تضعیف

توان بازدارندگی امنیتی اسرائیل خواهد انجامید و هرگونه سامانه منسجم حکومتی در نهادهای امنیتی اسرائیل را تضعیف می‌کند. اسرائیلی که در چنین شرایطی قرار گیرد، ممکن است به‌نوعی در ستیز با خود باشد. این کشور می‌تواند به یک نهاد بالکانیزه (balkanized entity) تبدیل شود که عناصر مذهبی و نژادی راست‌گرا، دولت دفاکتو و عملی (de facto state) خود را، احتمالاً در شهرک‌های کرانه باختری، برپا سازند. یا ممکن است شاهد شورش افراط‌گرایان مذهبی و ملی‌گرا باشد که اسرائیل را در

یک جنگ داخلی خشونت‌بار میان جناح راست مسلح مذهبی و دستگاه دولتی موجود تقسیم می‌کند. حتی بدون وقوع جنگ داخلی، این وضعیت همچنان ناپایدار خواهد بود، اقتصاد فرومی‌پاشد و اسرائیل به یک دولت شکست خورده ناکارآمد (failed state) تبدیل می‌شود.

در سال ۲۰۲۳، نتانیاها و متحدان راست‌گرای افراطی او برای تصویب لایحه اصلاحات قضایی (judicial reform bill) تلاش کردند که هدف آن کاهش نظارت دیوان عالی بر دولت بود. نتانیاها امیدوار بود که این اصلاحات از او در برابر پرونده کیفری‌اش محافظت کند. متحدان ارتدکس افراطی او نیز می‌خواستند این اصلاحات از اعزام به خدمت هزاران طلبه یشیوا که از مدت‌ها پیش به دلیل تحصیل در مدارس دینی، از خدمت نظامی معاف بوده‌اند، جلوگیری کند. صهیونیست‌های مذهبی همچنین این اصلاحات را با یک هدف دیگر هم طراحی کردند: بسته شدن دست دیوان عالی در محدود کردن ساخت‌وساز شهرک‌ها در مناطق اشغالی فلسطینی را مسدود کنند. اسرائیل در مسیری قرار گرفته که به‌طور فزاینده‌ای غیردموکراتیک، خشونت‌آمیز و مخرب است. اصلاحات قضایی پیشنهادی، اعتراضات گسترده‌ای را در سراسر کشور به راه انداخت و نشان داد که جامعه به‌شدت میان کسانی که خواهان حفظ دموکراسی در اسرائیل با یک قوه قضاییه مستقل بودند و کسانی که خواهان دولتی بودند که بتواند تقریباً هر کاری را که بخواهد، انجام دهد، تقسیم‌شده است. معترضان شهرها را فلج کردند، نیروهای ذخیره نظامی تهدید کردند که در صورت تصویب لایحه، در ارتش خدمت نخواهند کرد و سرمایه‌گذاران اشاره کردند که پول خود را از کشور خارج خواهند کرد. بااین‌همه، نسخه‌ای از این لایحه در ژوئیه ۲۰۲۳ در کنست (Knesset) تصویب شد اما در ابتدای سال جاری توسط دیوان عالی (Supreme Court) لغو شد. در حال حاضر، ائتلاف حاکم در تلاش است تا برخی عناصر اصلاحات قضایی را حتی درحالی که جنگ در غزه ادامه دارد، احیا کند. اعتراضات به اصلاحات قضایی قطعاً نگرانی‌هایی را در داخل اسرائیل در مورد سرشت دموکراسی کشور نشان داد اما پرسش‌هایی را درباره مسئولیت اسرائیل در قبال فلسطینیانی که تحت اشغال زندگی می‌کنند، مطرح نکرد. درواقع، بسیاری از اسرائیلی‌ها رفتار کشورشان با فلسطینیان را جدا از عملکرد آن به‌عنوان یک دموکراسی می‌بینند. اسرائیلی‌ها مدت‌ها است که خشونت توسط شهرکنشینان یهودی علیه فلسطینیان را

به روی خود نیاورده‌اند، اگر نگوییم که تأیید هم کرده‌اند. برخلاف قوانین بین‌المللی، اسرائیل فلسطینیانی را که در کرانه باختری و شرق اورشلیم تحت حکومتش هستند، عملاً تحت حکومت نظامی (martial law) قرار داده است. دولت‌های پی‌درپی در اسرائیل، نظارت بر گسترش شهرک‌های یهودی در کرانه باختری را بر عهده داشته‌اند، رویکردی که آینده ایجاد یک دولت مستقل فلسطینی (sovereign Palestinian state) را به خطر می‌اندازد. جنگ در غزه، جایی که نیروهای اسرائیلی بنا بر برآوردهای محافظه‌کارانه حدود بیش از چهل

هزار نفر را کشته‌اند، چهره کشوری را عریان کرده که ظاهراً ناتوان یا بی‌تعمیل به تحقق چشم‌انداز آرمان‌گرایانه‌ای است که در اعلامیه استقلال آن آمده است. همان‌گونه که بسیاری از ترقی‌خواهان در اسرائیل، دیرزمانی است اذعان دارند، خشونت ناشی از اشغال نظامی و ضرورت‌های قدرت اشغالگر، تأثیر فاسدکننده‌ای بر کل جامعه اسرائیل گذاشته است. یشایاهو لیپوویتز (Yeshayahu Leibowitz)؛ دانشمند و فیلسوف اسرائیلی، با ارزیابی «غرور ملی و سرخوشی ای» (the national pride and euphoria) که پس از جنگ شش‌روزه در سال ۱۹۶۷ به وجود آمد، آینده‌ای تاریک را پیش‌بینی کرد. او در سال ۱۹۶۸ هشدار داد که این جشن ملی، تنها ما را از یک غرور ملی و ناسیونالیسم فزاینده، به‌سوی یک «ناسیونالیسم افراطی» (nationalism to extreme) و «آخرالزمانی» (messianic ultranationalism) خواهد برد. لیپوویتز ادعا کرد که چنین احساسات افراطی‌ای، پروژه اسرائیل را به‌سوی «خشونت» (brutality) و درنهایت «پایان صهیونیسم» (the end of Zionism) خواهد کشاند. اکنون، آن پایان نزدیک‌تر از آن است که بسیاری از اسرائیلی‌ها مایل به پذیرش آن باشند.

اسرائیل غیرلیبرال (illiberal) همچنین به یک کشور مطرود (pariah state) تبدیل خواهد شد. اسرائیل در حال حاضر به‌طور فزاینده‌ای در سطح بین‌المللی منزوی می‌شود و سازمان‌های بین‌المللی مختلف در تلاش‌اند تا اقدامات قانونی و دیپلماتیک تنبیهی علیه آن اتخاذ کنند. پرونده نسل‌کشی در دیوان بین‌المللی دادگستری (ICJ) و حکم اخیر آن در مورد غیرقانونی بودن اشغال، احکام دستگیری دادگاه کیفری بین‌المللی (ICC) برای نتانیاها و وزیر دفاع، یوآو گالانت و اتهامات معتبر متعدد درباره جنایات جنگی و نقض حقوق بشر به موقعیت جهانی اسرائیل لطمه وارد کرده است. حتی با حمایت متحدان کلیدی هم تأثیرات منفی افکار عمومی، چالش‌های حقوقی و سرزنش‌های دیپلماتیک به‌طور فزاینده‌ای اسرائیل را در صحنه جهانی به حاشیه خواهد راند. یک اسرائیل غیردموکراتیک همچنان از حمایت اقتصادی چند کشور از جمله ایالات‌متحده برخوردار خواهد بود، اما از نظر سیاسی و دیپلماتیک، در بخش عمده‌ای از جامعه جهانی، ازجمله اکثر کشورهای گروه ۷، منزوی خواهد شد. ایلان بارون (Ilan Z. Baron) و ایلای سالتزمن (Ilai Z. Saltzman) در فارن‌افرز نوشته‌اند که این کشورها همکاری‌های امنیتی با اسرائیل را قطع کرده، توافقات تجاری با آن را پایان داده و از خرید سلاح‌های ساخت اسرائیل خودداری خواهند کرد. اسرائیل احتمالاً به‌طور کامل به ایالات‌متحده متکی خواهد شد و در برابر تغییرات در فضای سیاسی آمریکا آسیب‌پذیر خواهد بود، درست در زمانی که شمار بیشتری از آمریکایی‌ها در حال زیر سؤال بردن حمایت بی‌قیدوشرط کشورشان از اسرائیل هستند. قرارداد اجتماعی بین دولت و جامعه در اسرائیل در حال حاضر در حالت تعلیق قرار دارد. اگر نتانیاها و متحدانش به خواسته‌های خود برسند، دموکراسی اسرائیل توخالی و صرفاً تشریفاتی خواهد شد و کنترل‌ها و موازین سنتی لیبرال به‌سرعت تضعیف خواهند شد. این امر کشور را در مسیری ناپایدار قرار می‌دهد که احتمالاً منجر به خروج سرمایه و فرار مغزها خواهد شد و نیز فشارهای داخلی را عمیق‌تر خواهد کرد.

داوران باید از جلسه ای که برای رسیدگی یا مشاوره و یا صدور رای تشکیل می شود مطلع باشند و اگر داور از شرکت در جلسه یا دادن رای یا امضای آن امتناع نماید، رای که با اکثریت صادر می شود مناط اعتبار است مگر اینکه در قرارداد ترتیب دیگری مقرر شده باشد.

مراتب نیز باید در برگ رای قید گردد. ترتیب تشکیل جلسه و نحوه رسیدگی و دعوت برای حضور در جلسه، توسط داوران تعیین خواهد شد.

در مواردی که ارجاع امر به داوری از طریق دادگاه بوده، دعوت به حضور در جلسه به موجب اختاریه دفتر دادگاه به عمل می آید. ادامه در صفحه بعد ➡

فروپاشی حاکمیت قانون در اسرائیل

دکتر فرشید فرحناکیان
عضو هیئت مدیره
کانون وکلای مرکز

ادامه از صفحه اول:

همان طور که اسرائیل بیشتر اقتدارگرا می شود، این چرخش غیردموکراتیک نمی تواند شکاف های روزافزون در جامعه اسرائیل را پنهان کند. دولت به طور فزاینده ای انحصار خود بر استفاده مشروع از زور را از دست خواهد داد و این شکاف ها ممکن است تا به آنجا شدت یابند که به یک جنگ داخلی منجر شوند. رویارویی خشونت آمیز اخیر در مرکز بازداشت سده تیمان، جایی که سربازانی که به سوءاستفاده از یک تروریست حماس متهم بودند برای بازجویی برده شدند، شاید پیش بینی کننده آینده باشد. سربازان ذخیره، غیرنظامیان و حتی یک نماینده افراطی کنست به پلیس نظامی حمله کردند، خشمگین از اینکه چرا پرسنل نظامی به دلیل بدرفتاری با یک زندانی فلسطینی بازداشت شده اند. چنین رخدادهایی ممکن است در آینده بیشتر رایج شوند. از دیگر نشانه های ازمه پاشیدگی در ساختار امنیتی اسرائیل، رشد شبه نظامیان شهرک نشین است. گروه هایی که دولت تمایلی به سرکوب آن ها نداشته است، با وجود حملات خشونت آمیز آن ها به فلسطینیان و این واقعیت که برخی سربازان، اطلاعاتی را به افراد خودسر داده اند تا به طور غیرقانونی از انتقال کمک های بشردوستانه به غزه جلوگیری کنند.

کاهش جذب سرمایه گذاری خارجی در اسرائیل در ماه های اخیر مثال واضحی است از چگونگی ارتباط بین سیاست گذاری های داخلی دولتمردان و نگاهی که فعالین اقتصادی خارجی به این سیاست گذاری ها دارند. امروزه رابطه بین تصویب لایحه جنجالی «اصلاحات قضایی» نتانیاهو و کاهش سرمایه گذاری خارجی در سرزمین های اشغالی بر کسی پوشیده نیست. سپتامبر ۲۰۲۳ بلمبرگ نوشت که میزان سرمایه گذاری خارجی در اسرائیل تا ۶۰ درصد کاهش یافته است. بر اساس گزارش وزارت دارایی رژیم صهیونیستی، سرمایه گذاری مستقیم خارجی در اسرائیل در سه ماهه اول سال ۲۰۲۳ نسبت به میانگین سه ماهه سال های اخیر ۶۰ درصد و تعداد معاملات و سرمایه گذاران یک سوم کاهش یافته بود. این وزارتخانه این کاهش را به عدم اطمینان جهانی نسبت داده بود و بلمبرگ این امر را ناشی از آن دانسته بود که اسرائیل در سال ۲۰۲۳ تحت تأثیر آشفتگی سیاسی و اجتماعی بی سابقه ای قرار گرفته که به دلیل اصلاحات قضایی پیشنهادی دولت به وجود آمده بود. به طور کلی سال ۲۰۲۳ برای اسرائیل با کاهش تقریباً ۲۹ درصدی سرمایه گذاری خارجی نسبت به سال ۲۰۲۲ به پایان رسید. این در حالی است که هم زمان صادرات خدمات اسرائیل هم ۸ درصد کاهش یافت. شاید در نگاه اول این کاهش سرمایه گذاری ها را بتوان به وضعیت پر آشوب خاورمیانه و جنگی که اکنون این رژیم با حماس و لبنان در پیش گرفته است نسبت داد، اما واقعیت این است که کاهش سرمایه گذاری در سرزمین های اشغالی موضوعی است مربوط به قبل از آغاز جنگ تمام عیار در این منطقه.

بر اساس آمارهایی که رسانه های خود اسرائیل، از جمله هاآرتص، تایمز اسرائیل و جرزالهم پست منتشر کرده اند دولت اسرائیل با کسری بودجه شدیدی مواجه شده است. در کنار این کسری بودجه سرمایه گذاری مستقیم خارجی در اسرائیل در سال ۲۰۲۳ تا سطح سال ۲۰۱۷ سقوط کرده و از سویی سرزمین های اشغالی شاهد سقوط عجیب فعالیت بخش خدمات هستند که در ۱۶ سال گذشته بزرگ ترین مولد رشد اقتصاد در این منطقه بوده است. بر اساس داده های اداره مرکزی آمار، سرمایه گذاری مستقیم خارجی در سال ۲۰۲۳ نسبت به سال ۲۰۲۲ با ۷/۲۸ درصد کاهش از سطح ۲۳ میلیارد دلار به ۴/۱۶ میلیارد دلار افت کرده

است. این مقدار کمی کمتر از ۸/۱۶ میلیارد دلار سرمایه گذاری ثبت شده در سال ۲۰۱۷ است، سال ۲۰۱۷ زمانی بود که رشد اقتصادی سریع اسرائیل آغاز شد. اواسط سال ۲۰۲۳ آمار همین سازمان می گفت سرمایه گذاری مستقیم خارجی در سه ماهه ابتدایی سال ۲۰۲۳ کاهش قابل توجهی داشته و در مقایسه با میانگین سه ماهه سال های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۲، با ۳۴ درصد کاهش به ۷۶/۴ میلیارد دلار رسیده است. بر اساس گزارش تایمز اسرائیل در همان بازه زمانی، میانگین معاملاتی چون اخذ مالکیت یا ادغام شرکت ها، شاهد کاهش شدید ۸۰ درصدی را تجربه کرده و از حدود ۳۰۷ میلیون دلار سال های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۲ به ۵۶ میلیون دلار کاهش یافته است. ادعاهایی وجود دارد که این کاهش به دلیل تورم و افزایش نرخ سود ناشی از آن است. حتی وزارت دارایی اسرائیل مدعی شده که یکی از عوامل مؤثر در این کاهش، کاهش ارزش بسیاری از شرکت های فناوری در ایالات متحده است و حتی حمله روسیه به اوکراین هم به عنوان یکی از دلایل این کاهش سرمایه گذاری در اسرائیل عنوان شده است؛ اما کارشناسان اقتصادی اسرائیل بر این باورند که اگر دلیل این بود و کاهش سرمایه گذاری خارجی با این پدیده های کلان اقتصادی جهانی توضیح داده می شد، باید شاهد کاهش سرمایه گذاری در سایر نقاط جهان و به ویژه در کشورهای توسعه یافته سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) هم می بودیم. اسرائیل یکی از ۳۸ عضو این سازمان است. به گفته کارشناسان کشورهای عضو سازمان همکاری و توسعه اقتصادی معمولاً در مقایسه با کشورهای توسعه نیافته سرمایه گذاری خارجی بیشتری دریافت می کنند. با این حال، بر اساس گزارش کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل متحد که نهاد رسمی مشترکننده داده های سرمایه گذاری مستقیم خارجی در جهان است، در سال ۲۰۲۳، سرمایه گذاری خارجی جهانی ۳ درصد افزایش یافت، در حالی که در کشورهای سازمان همکاری و توسعه اقتصادی نرخ افزایش ۲۸ درصد بود. افول اسرائیل یعنی یک پدیده نسبتاً منحصر به فرد است و بخشی از یک روند جهانی نیست.

یکی دیگر از دلایلی که برای کاهش سرمایه گذاری خارجی در اسرائیل مطرح می شود این است که این کاهش تا حد زیادی مربوط به جنگ بوده است. این استدلال نیز با داده های منتشر شده جهانی همخوانی ندارد: در سه ماهه آخر سال ۲۰۲۳، سه ماهه ای که در آن بزرگ ترین فاجعه امنیتی در تاریخ سرزمین های اشغالی رخ داد، در مقایسه با سه ماهه اول سال حجم بالایی از سرمایه گذاری های خارجی ثبت شد. نتیجه آن است که کاهش سرمایه گذاری ها حتی قبل از جنگ هم شروع شده بود. مورد دوم در اقتصاد اسرائیل، افت یک مولد رشد بزرگ این کشور، یعنی صادرات خدمات، از جمله خدمات با فناوری پیشرفته است. مطالعاتی که توسط صندوق بین المللی پول در مورد سهم خدمات در تجارت جهانی انجام شد، اسرائیل را در سال ۲۰۱۷ به عنوان «مرکز جهانی خدمات کامپیوتری» تعریف کرده بود. بین سال های ۲۰۱۷ و ۲۰۲۲، بخش خدمات اسرائیل (صادرات خدمات منهای واردات خدمات) جهش تجمعی ۱۹۳ درصدی با نرخ متوسط سالانه تقریباً ۳۹ درصدی را ثبت کرد. در واقع، از سال ۲۰۱۹ اسرائیل به یک اقتصاد خدماتی تبدیل شد؛ به طوری که وزن خدمات در صادرات از وزن کالا بیشتر بود؛ اما در سال ۲۰۲۳، این جهش متوقف شد و اکنون این کشور شاهد افت ۸ درصدی در همین بخش است. این کاهش است که از سال ۲۰۰۷ تا به حال بی سابقه بود. علاوه بر این، از سال ۲۰۰۹ اصلاً اقتصاد اسرائیل هیچ رقم کاهشی در این بخش را ثبت نکرده بود. هرچند بر اساس آمار نهادهای اسرائیلی صادرات خدمات بازرگانی که حدود ۸۵ درصد از صادرات خدمات را تشکیل می دهد، در سال ۲۰۲۳ کاهشی نداشته و ۴/۴ درصد افزایش یافته است. همچنین صادرات خدمات فناوری پیشرفته که ۷۴ درصد از کل صادرات خدمات تجاری را تشکیل می دهد، ۶/۷ درصد افزایش یافت؛ اما سایر صنایع خدماتی وضعیت بدی را تجربه کرده اند: گردشگری (گردشگری ورودی)، حمل و نقل (فعالیت بندری)، خدمات دولتی و خدمات بیمه از جمله بخش هایی هستند که در اقتصاد اسرائیل به شدت تحت تأثیر قرار گرفته اند.

اسرائیل در بین ۱۰ کشور برتر از نظر فناوری های پیشرفته قرار دارد. آمارها نشان می دهند کاهش سرمایه گذاری های خارجی به بخش فناوری اسرائیل نیز رسیده است. بی ثباتی منطقه ای به درک جهانی از استارت آپ های اسرائیلی آسیب رسانده است. برخی از شرکت های فناوری اسرائیلی برای بقای خود، عملیات و دارایی های معنوی خود را به خارج از کشور منتقل کرده اند. کارشناسان می گویند هیچ اردوگاه ضد اسرائیلی در وال استریت وجود ندارد با این حال هشدار می دهند سرمایه گذاران احتمالاً بی سروصدا از اسرائیل خارج خواهند شد و کاهش میزان سرمایه گذاری به زودی می تواند به طور قابل توجهی بر اقتصاد این کشور تأثیر بگذارد. به گفته این کارشناسان برخی از شرکت های اسرائیلی برای نجات خود مهاجرت به خارج را انتخاب می کنند. داده های ۳۰ صندوق سرمایه گذاری خطرپذیر اسرائیل که توسط سازمان نوآوری اسرائیل و صنایع فناوری پیشرفته این کشور جمع آوری شده، نشان می دهد که تقریباً ۴۰ درصد از این صندوق ها حداقل یک شرکت پرتفوی دارند که دارایی فکری و غیر ملموس خود را به خارج از کشور منتقل کرده اند. علاوه بر این، تقریباً ۲۵ درصد از این صندوق ها تخمین می زنند که بیش از ۳۰ درصد از شرکت های پرتفوی آن ها در سال ۲۰۲۳ عملیات مهمی را به خارج از اسرائیل منتقل کرده اند یا قصد دارند در سال آینده این کار را انجام دهند که دلیل آن تنها رشد سازمانی نیست.

آسف کووو؛ اقتصاددان ارشد در سازمان نوآوری اسرائیل، می گوید که بی ثباتی منطقه ای به درک جهانی از استارت آپ های اسرائیلی آسیب می رساند. در نتیجه، برخی از شرکت های اسرائیلی بر این باورند که جابه جایی عملیات و مالکیت فکری در خارج از این کشور برای پایداری آن ها حیاتی است. گزارش سازمان نوآوری اسرائیل با عنوان «وضعیت بخش فناوری پیشرفته در اسرائیل»، کاهش ۵۵ درصدی سرمایه گذاری در استارت آپ های اسرائیلی را در طول سال ۲۰۲۳ نشان می دهد. بر اساس این گزارش، جذب سرمایه در طول سال ۲۰۲۳ و تا اوایل سال ۲۰۲۴ کاهش یافته و به کمترین رقم سه ماهه از سال ۲۰۱۷ رسیده است؛ اما همین جذب سرمایه در دیگر نقاط دنیا تنها ۳۰ تا ۴۰ درصد کاهش یافته است. در این گزارش ذکر شده است که تنها ۳۹ درصد از استارت آپ های اسرائیلی که سرمایه خود را افزایش می دهند، در این راه موفق خواهند بود. علاوه بر این، نظرسنجی هایی که این گزارش انجام داده و از ۵۰۰ شرکت فناوری سؤالاتی پرسیده، نشان دهنده نگرانی فزاینده این شرکت ها درباره آینده تجاری شان است؛ به طوری که حدود ۴۰ درصد از استارت آپ های اسرائیلی انتظار دوره های ارزش گذاری کمتری را در حین جمع آوری سرمایه دارند. کووو می گوید که کاهش رتبه اعتباری اسرائیل در حال حاضر نشان دهنده نگرانی سرمایه گذاران خارجی در مورد آینده اقتصاد اسرائیل است.

خردادماه ۲۰۲۴ رویترز گزارش کرد که مقامات فرانسوی اعلام کردند شرکت های دفاعی اسرائیل از حضور در نمایشگاه Eurosatory ۲۰۲۴، نمایشگاه بین المللی امنیت دفاع زمینی و هوایی منع شده اند، زیرا «با توجه به اینکه رئیس جمهور فرانسه خواستار توقف عملیات ارتش اسرائیل در رفح است شرایط برای میزبانی شرکت های اسرائیلی در نمایشگاه پاریس دیگر مناسب نیست». بر اساس گزارش فرانس ۲۴، هفتاد و چهار شرکت اسرائیلی قرار بود از ۱۷ تا ۲۱ ژوئن در این رویداد حضور داشته باشند و شرکت کوگس اعلام کرده بود که حدود ۱۰ شرکت اسرائیلی قرار بود در این نمایشگاه سلاح به نمایش بگذارند؛ اما بمباران اردوگاه آوارگان نوار غزه توسط اسرائیل، خشم و اعتراض بین المللی و نیز مردم فرانسه را برانگیخته است. مقامات اسرائیلی اذعان کرده اند که بسیاری از شرکت های شان با آنچه این مقامات به آن عنوان «بایکوت آرام» داده اند، مواجه هستند. شرکت های بین المللی ترجیح می دهند با شرکت های اسرائیلی کار نکنند یا در آن ها سرمایه گذاری نکنند؛ زیرا همان طور که اسرائیل خود اعتراف کرده، وقتی می توانند شرکت فناوری دیگری را انتخاب کنند، ولو اینکه این شرکت چندان هم شرکت توسعه یافته ای نباشد،

ادامه در صفحه بعد ➡

تبصره - درموردی که طرفین به موجب قرارداد ملزم شده‌اند که در صورت بروز اختلاف بین آنان شخص یا اشخاص معینی داوری نماید اگر مدت داوری معین نشده باشد مدت آن سه ماه و ابتدای آن از روزی است که موضوع برای انجام داوری به داور یا تمام داوران ابلاغ می‌شود. این مدت با توافق طرفین قابل تمدید است.

حقوق بشر

ادامه از صفحه قبل

اما بازم به دردرس همکاری با شرکت‌های اسرائیلی و واکنش‌های بین‌المللی که با آن مواجه می‌شوند نمی‌ارزد. کارشناسان اسرائیلی بر این باورند که یکی دیگر از تأثیرات حمله ۷ اکتبر بر شرکت‌های فناوری، کند شدن فعالیت‌های تجاری، تأخیر در توسعه محصول و ناتوانی در دستیابی به اهداف شرکت‌هاست. در سه‌ماهه چهارم سال ۲۰۲۳ حدود ۷ درصد از کارکنان فناوری پیشرفته شرکت‌های اسرائیلی کنار گذاشته شده‌اند. این در حالی است که دولت تعداد نیروهای ذخیره ارتش را از ۳۰۰ هزار به ۳۵۰ هزار نفر افزایش داد تا برای درگیری احتمالی با حزب‌الله آماده باشند. به اعتقاد کارشناسان اقتصادی همین امر هم مانعی بزرگ‌تر در مقابل صنعت فناوری پیشرفته بود. بخش فناوری پیشرفته اسرائیل حدود ۲۰ درصد از تولید ناخالص داخلی این کشور را تشکیل می‌دهد، درحالی‌که این رقم در ایالات متحده تنها ۹ درصد و در کره جنوبی ۱۳ درصد است. اگر با روسیه مقایسه کنیم، صنعت نفت و گاز روسیه که حرف اول را در این کشور می‌زند، تنها ۱۶ درصد از تولید ناخالص داخلی کشور را تشکیل می‌دهد. بین سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۳، فناوری پیشرفته بیش از ۴۰ درصد از رشد تولید ناخالص داخلی اسرائیل را به خود اختصاص داده است. طبق گزارش سازمان نوآوری اسرائیل، این کشور حدود ۹۲۰۰ شرکت فناوری را در خود جای داده است و در این میان ۶۰۰ شرکت در سال گذشته تأسیس شدند. همچنین ۵۱۵ مرکز تحقیق و توسعه چندملیتی وجود دارد که حدود ۹۰۰۰۰ کارگر و ۸۴۳ صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر فعال، هم خارجی و هم اسرائیلی، دارند که در سال ۲۰۲۳ حدود ۱/۵۲ میلیارد دلار سرمایه جمع کردند. علاوه بر این، بخش فناوری پیشرفته اسرائیل ۵/۷۳ میلیارد دلار از صادرات این کشور را در سال گذشته به خود اختصاص داده؛ یعنی ۵۳ درصد از کل صادرات. طبق گزارش سازمان نوآوری اسرائیل، در سه سال از چهار سال گذشته صادرات فناوری پیشرفته بیش از ۵۰ درصد کل صادرات اسرائیل بوده است. باین‌حال مثل معروفی است که می‌گوید «موفقیت گذشته موفقیت آینده را تضمین نمی‌کند».

تنش‌های ژئوپلیتیکی سرمایه‌گذاری‌ها را تحت فشار قرار داده و سرمایه‌گذاران بزرگی مانند سافت‌بانک و کوچ اینوومنتمز معاملات با این کشور را متوقف کردند. تلاش‌های دولت اسرائیل برای تثبیت وضعیت چندان موفقیت‌آمیز نیست. بودجه اضطراری برای حفظ بخش فناوری فعلی هم کافی نیست. کارشناسان اسرائیلی می‌گویند: در معاملات برون‌مرزی با شرکت‌های اسرائیلی کاهش قابل توجهی وجود داشته و تثبیت و حل مثبت مسائل ژئوپلیتیک کنونی برای بقای شرکت‌های نوظهور اسرائیلی بسیار مهم است. شرکت‌ها نمی‌توانند به‌طور نامحدود در بلاتکلیفی دوام بیاورند. دولت اسرائیل رکود و تورم جهانی و جنگ در غزه را عامل کاهش سرمایه‌گذاری‌ها در این منطقه می‌دانند، اما باکمی بررسی بیشتر مشخص می‌شود که دلایلی بسیار فراتر از صرفاً جنگ با حماس عامل این کاهش رشد سرمایه‌گذاری بوده است. کارشناسان اقتصاد اسرائیل بر این باورند که ادعای رکود جهانی و تأثیر آن بر اقتصاد سرزمین‌های اشغالی درست نیست؛ زیرا اوج صادرات خدمات دقیقاً در طول سال‌های همه‌گیری کرونا ثبت شد، پس‌از آن یک رکود جهانی وجود داشت که اکثر کشورهای جهان را در بر گرفت. به نظر می‌رسد ارتباطی بین جنگ و کاهش صادرات خدمات، عمدتاً در گردشگری ورودی و خدمات حمل‌ونقل وجود دارد. باین‌حال، کاهش صادرات خدمات نیز در سه‌ماهه سوم سال ۲۰۲۳ نسبت به سه‌ماهه دوم وجود داشت، بنابراین این روند هم از قبل از جنگ شروع شده بود. درنهایت یکی از اصلی‌ترین دلایلی که بسیاری از کارشناسان سیاسی و اقتصادی اسرائیل به آن اذعان دارند مسائل سیاسی داخلی اسرائیل است. کاهش سرمایه‌گذاری در اسرائیل احتمالاً با ابهامات منطقه‌ای و بین‌المللی شرکت‌های سرمایه‌گذار مرتبط باشد؛ ابهاماتی که به‌طور مستقیم به طرح قضایی دولت راست افراطی اسرائیل مربوط می‌شود که موجب اعتراضات و اعتصابات گسترده در سراسر کشور شده و باعث شد شرکت‌ها از بازار این کشور خارج شوند.

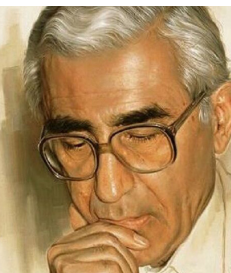
پیش‌تر اسرائیل گزارش آژانس رتبه‌بندی اعتباری مودیز را رد کرده بود؛ در گزارش مودیز درباره «پیامدهای منفی» و «خطر قابل‌توجه» برای اقتصاد کشوری اشغالگر پس از تصویب اولین لایحه اصلاحات قضایی هشدار داده شده بود. در گزارش آژانس اعتبارسنجی مودیز

آمده که «ما معتقدیم ماهیت گسترده پیشنهادها دولت می‌تواند استقلال قوه قضائیه را تضعیف کند و کنترل‌ها و تعادل‌های مؤثر بین شاخه‌های مختلف دولت را که جنبه‌های مهم نهاد‌های قوی هستند، مختل کند». مودیز همچنین هشدار داد که وضعیت سیاسی کنونی «خطر ایجاد بحران قانون اساسی بین قوه مجریه و قوه قضائیه» را با درخواست‌هایی در مخالفت با این لایحه به دیوان عالی کشور افزایش می‌دهد. در ماه آوریل ۲۰۲۴، آژانس مودیز اعتبار اسرائیل را از «مثبت» به «پایدار» کاهش داد، اما در آخرین گزارش خود رتبه اعتباری اسرائیل را تغییر نداد. مورگان استنلی، بانک سرمایه‌گذاری آمریکایی نیز اعتبار دولتی اسرائیل را به «وضع ناپسند» به‌روزرسانی کرده و اعلام کرده بود: «ما شاهد افزایش عدم اطمینان در مورد چشم‌انداز اقتصادی در ماه‌های آینده هستیم» و درباره خطراتی هشدار داده بود که اقتصاد اسرائیل را به سناریوی نامطلوب نزدیک می‌کند. در مقابل، دولت اسرائیل این گزارش‌ها را رد کرده است. بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر، در بیانیه‌ای مشترک با وزیر دارایی راست افراطی بزالل اسموتریچ گفته بود: «این یک واکنش لحظه‌ای است و اقتصاد اسرائیل بر پایه‌های محکمی استوار است و تحت رهبری باتجربه‌ای که سیاست اقتصادی مسئولانه را رهبری می‌کند به رشد خود ادامه خواهد داد»؛ اما هم‌زمان ای‌تی بن‌زف، رئیس بورس اوراق بهادار تل‌آویو از دولت خواست تا این هشدارها را جدی بگیرد و گزارش مودیز را یک زنگ بیدارباش خواند. بن‌زف گفته بود: مودیز یک نهاد بین‌المللی بی‌طرف است که به‌صراحت می‌گوید اگر چه اقتصاد ما قوی است، اما ما به‌عنوان یک کشور در یک سراسیمگی قرار گرفته‌ایم که درنهایت خسارت اقتصادی قابل توجهی به همه شهروندان اسرائیل وارد خواهد کرد. این بازتابی از اقتصاد اسرائیل در چشم جهان است و ما نباید آن را نادیده بگیریم؛ اما موضوع به همین‌جا ختم نشد. اواسط ۲۰۲۳ شرکت آمریکایی مدیریت سرمایه‌گذاری و دارایی مورنینگ‌استار به ۱۰۹ شرکت اسرائیلی رتبه‌ای منفی داد. همان زمان بسیاری از تجار و فعالین اقتصادی یهودی به این اقدام مورنینگ‌استار اعتراض کردند و این اعتراضات به حدی بود که مورنینگ‌استار مجبور شد این رتبه‌بندی را حذف کند. کارشناسان مسائل اقتصادی این اقدامات شرکت‌های رتبه‌بندی را رد و واکنش به برنامه‌های اصلاحات قضایی نتانیاهو نسبت می‌دهند و آن را «تحریم نرم شرکت‌های اسرائیلی» نامیده‌اند.

ایلان بارون (Ilan Z. Baron) و ایلائی سالتزمن (Ilai Z. Saltzman) در فارن‌آفرز بر این نظر هستند که وزن وقایع و نیروهای سیاسی غالب، اسرائیل را به این مسیرهای خطرناک سوق می‌دهند. این کشور به شکلی در حال تغییر است که بنیان‌گذارانش آن را نمی‌شناسند (!) اما این مسیر اجتناب‌ناپذیر هم نیست. برای جلوگیری از این پیامدها، اسرائیل باید با تثبیت بنیان‌های قانون اساسی خود، تقویت حاکمیت قانون، رسیدن به راه‌حلی پایدار در درگیری با فلسطینی‌ها و ارتقای روابط خود در منطقه، ثبات سیاسی را به کشور بازگرداند. اسرائیل باید یک کمیسیون قانون اساسی مستقل ایجاد کند تا به بی‌ثباتی سیاسی کشور رسیدگی کرده و پایه‌های محکم برای آینده دموکراسی اسرائیل فراهم کند. این کمیسیون باید یک قانون اساسی تدوین کند که به‌آسانی قابل تغییر نباشد، برخلاف قوانین پایه موجود که نزدیک‌ترین چیزی است که به یک قانون اساسی شباهت دارد. این قانون اساسی باید به ارزش‌های اصیل انسانی که در زمان تأسیس اسرائیل مطرح‌شده‌اند (!) پایبند بماند. چنین کمیسیونی در گذشته تشکیل شده و احیای آن مستلزم همکاری گسترده میان همه آن چیزی است که از کانون سیاسی، جناح چپ و احزاب سیاسی عرب اسرائیلی باقی‌مانده است. جالب اینجاست که یوآو گالات؛ وزیر دفاع کنونی اسرائیل، خواسته است که اعلامیه استقلال اسرائیل اولین متن در این سند قانون اساسی باشد. اسرائیل همچنین نیاز دارد تا حاکمیت قانون را هم در داخل کشور و هم در کرانه باختری به طرز مؤثرتری اعمال کند؛ به این معنی که دیگر نمی‌تواند خشونت‌های شهرکنشینان علیه فلسطینیان را نادیده بگیرد. علاوه بر این، اشغال نظامی سرزمین فلسطینی‌ها باید پایان یابد و یک فرآیند صلح الزام‌آور با مشارکت مذاکره‌کنندگان بی‌طرف آغاز شود. دست‌کم، اسرائیل باید متعهد شود که به نظر اخیر دیوان بین‌المللی دادگستری (ICJ) در مورد اشغال سرزمین‌های فلسطینی توجه نشان دهد.

خاطرات حقوقی

خاطراتی از استاد امیرناصرکاتوزیان

برگرفته از کتاب «آن سفر کرده» / «دکتر عیسی کشوری» ۴۸

یکی از ویژگی‌های اخلاقی استاد، علاقه شدید و غیرقابل وصف ایشان نسبت به خانواده بود. او به اتحاد بین اعضای خانواده و حضور در جمع‌های خانوادگی بسیار اهمیت می‌داد؛ وقتی تنها نوه اش متولد شد، موجی از شادی و شغف در او ایجاد شد و اسم نوه اش را از قرآن انتخاب کرد و او را «متین» نامید.

من در یکی از سفرهای خارجی، کادوهایی برای «متین» گرفتم که بیش از همه استاد را خوشحال کرد. به استاد گفتم: من شاهد بودم بزرگداشت‌ها هدیه‌های نفیس و گران قیمتی از جمله فرش و تابلو ... به شما اعطاء می‌کنند؛ ولی شما از همین چند تکه ناقابل بیشتر خوشحال شدید.

استاد پاسخ داد: آری! چون شما «متین» را خوشحال کردی و در واقع هزار برابر مرا خوشحال‌تر کرده‌ای. گفتم: مثل اینکه نوه‌ات را بیشتر از فرزندان دوست داری. استاد خندید و به شوخی گفت: آری؛ چون دشمن، دشمن بهترین دوست آدم است.

قوه قضائیه اعلام کرد

بساط شهود جعلی و حرفه‌ای جمع شد

قوه قضائیه اعلام کرد: با ایجاد سامانه شهود حرفه‌ای، بساط شهود جعلی که در محاکم قضائی پول می‌گرفتند و شهادت دروغ می‌دادند جمع شده است.

قوه قضائیه اعلام کرد: در سال‌های اخیر اتفاقات جدیدی افتاده که باعث می‌شود تصورات سنتی و قدیمی در خصوص بسیاری از موضوعات را تغییر دهیم مثلاً در مورد خدمات قضائی کارهای نوینی انجام شده است که لازم است از آنها مطلع باشیم و استفاده کنیم.

یکی از معضلات پرونده‌های قضائی در سال‌های گذشته بحث وجود شهود حرفه‌ای و جعلی بود؛ یعنی عده‌ای وجود داشتند که پول می‌گرفتند و شهادت دروغ می‌دادند و به آنها «شاهد حرفه‌ای» می‌گفتند.

این افراد بعضاً قاضی را دچار اشتباه و خطا می‌کردند و در واقع عدالت به خاطر کاری که آنها می‌کردند مخدوش می‌شد اما قوه قضائیه چند سالی است که برای رفع این مشکل «سامانه شهود حرفه‌ای» را ایجاد کرده است.

این سامانه در اختیار قضات است و به طور خودکار تعداد دفعاتی که یک شخص در سال به عنوان شاهد در کلیه محاکم قضائی حاضر شده است را مشخص می‌کند و اگر فردی چند بار این کار را کرده باشد، به قاضی هشدار می‌دهد.

اطلاعات میدانی نشان می‌دهد که بعد از راه اندازی این سامانه و استفاده قضات از آن بساط شهود جعلی و حرفه‌ای که قبلاً در اطراف دادگاه‌ها و ساختمان‌های قضائی فعالیت جدی داشتند، جمع شده است.

این اقدام، یک اقدام هوشمند علیه فساد و تخلف در پرونده‌های قضائی و به نفع عدالت است. / مهر

صفر تا صد قوانین وکالتی در ایران

تاکنون پنج قانون مرتبط با نهاد وکالت در کشور به تصویب رسیده است و این قوانین فراز و نشیب‌های مختلفی به همراه بوده است.

در سال‌های ۱۳۳۳، ۱۳۵۰ و ۱۳۵۵ و پیش از پیروزی انقلاب اسلامی سه قانون «لایحه استقلال کانون وکلای دادگستری»، «قانون تشکیل صندوق تعاون وکلا و تأمین هزینه‌های کانون وکلای دادگستری» و «قانون تشکیل صندوق حمایت وکلا و کارگشایان دادگستری» مصوب شد. پس از پیروزی انقلاب اسلامی و در سال ۱۳۷۶ نیز «قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت دادگستری» به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید که با انتقادات فراوانی از سوی جامعه وکالت کشور مواجه شد.

از مهم‌ترین قوانین و مقررات وکالت دادگستری قانون وکالت است که مشتمل بر ۵۸ ماده بوده و در جلسه ۲۵ بهمن ماه ۱۳۱۵ به تصویب مجلس شورای ملی رسید. و نیز لایحه استقلال کانون وکلای دادگستری این لایحه در پنجم اسفند ماه ۱۳۳۳ در ۲۶ ماده به تصویب رسید.

همچنین قانون تشکیل صندوق تعاون وکلا و تأمین هزینه‌های کانون وکلای دادگستری، مشتمل بر ۷ ماده است که پس از تصویب مجلس شورای ملی در ۳۱ خرداد ماه ۱۳۵۰ شمسی به تصویب مجلس سنا رسید.

قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت دادگستری نیز مشتمل بر ۷ ماده و ۱۴ تبصره است که در ۱۷ فروردین ۱۳۷۶ به تصویب مجلس شورای اسلامی و در ۱۹ فروردین همان سال به تأیید شورای نگهبان رسید.

قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت دادگستری

ماده ۱- از تاریخ تصویب این قانون کانون‌های وکلای دادگستری جمهوری اسلامی ایران مکلف‌اند حداقل یک‌بار در سال نسبت به پذیرش متقاضیان پروانه کارآموزی وکالت از طریق آزمون با آگهی در جراید اقدام کرده و حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از برگزاری آزمون ضمن اعلام نتایج قطعی نسبت به صدور پروانه کارآموزی وکالت برای پذیرفته شدگان اقدام کنند.

تبصره ۱ (اصلاحی ۲۴ اسفند ۱۴۰۰)- کانون وکلای دادگستری و مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه مکلف‌اند هر سال از طریق سازمان سنجش آموزش کشور نسبت به برگزاری آزمون پروانه وکالت اقدام نمایند. داوطلبانی که حداقل هفتاد درصد (۷۰٪) امتیاز میانگین نمرات یک درصد (۱٪) حائزان بالاترین امتیاز را کسب کرده‌اند، به عنوان پذیرفته شده، جهت طی مراحل مقتضی به مرجع صدور مجوز مربوط معرفی می‌گردند.

نظارت بر اجرای این تبصره بر عهده قوه قضائیه است و قوه مزبور مکلف است در صورت استتکاف کانون وکلای دادگستری و مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه از برگزاری آزمون، رأساً به برگزاری آن اقدام کند.

استتکاف از اجرای این حکم جرم محسوب و مرتکب به مجازات محرومیت از حقوق اجتماعی درجه شش موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی محکوم خواهد شد.

تبصره ۲ (الحاقی ۲۴ اسفند ۱۴۰۰)- برای مشمولان بند «چ» ماده (۸۸) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، نصاب مذکور در تبصره (۱) حداقل شصت درصد (۶۰ درصد) است.

متن تبصره سابق ماده یک: تعیین تعداد کارآموزان وکالت

برای هر کانون بر عهده کمیسیون متشکل از رئیس کل دادگستری استان، رئیس شعبه اول دادگاه انقلاب و رئیس کانون وکلای مربوط می‌باشد که به دعوت رئیس کانون وکلای هر کانون، حداقل یک‌بار در سال تشکیل و اتخاذ تصمیم می‌نماید.

ماده ۲- برای اشخاصی پروانه کارآموزی وکالت صادر می‌شود که علاوه بر دارا بودن دانشنامه لیسانس یا بالاتر حقوق یا فقه و مبانی حقوق اسلامی یا معادل آن از دروس حوزوی و دانشگاهی دارای شرایط ذیل باشند:

الف - اعتقاد و التزام عملی به احکام و مبانی دین مقدس اسلام.

ب - اعتقاد و تعهد به نظام جمهوری اسلامی ایران، ولایت فقیه، قانون اساسی.

ج - داشتن پیشینه محکومیت مؤثر کیفری.

د - نداشتن سابقه عضویت و فعالیت در گروه‌های الحادی و فرق ضاله و معاند با اسلام و گروه‌هایی که مرامنامه آنها مبتنی بر نفی ادیان الهی است.

ه - عدم وابستگی به رژیم منحوس پهلوی و تحکیم پایه‌های رژیم طاغوت.

و - عدم عضویت و هواداری از گروهک‌های غیر قانونی و معاند با جمهوری اسلامی ایران.

ز - عدم اعتیاد به مواد مخدر و استعمال مشروبات الکلی.

تبصره ۱- کانون‌های وکلا مکلف‌اند به منظور احراز شرایط فوق از مراجع ذیصلاح مربوطه استعلام نمایند و مراجع مزبور مکلف‌اند حداکثر ظرف مدت ۲ ماه پاسخ لازم را اعلام کنند.

تبصره ۲- برای اشخاصی که مطابق قانون از کارآموزی معاف هستند در صورتی پروانه وکالت صادر می‌شود که دارای شرایط این ماده باشند.

تبصره ۳- مدت کارآموزی اعضای هیأت علمی دانشکده‌های حقوق نصف مدت سایر کارآموزان خواهد بود.

تبصره ۴- اقلیت‌های مذهبی رسمی از دارا بودن شرایط مندرج در بند (الف) مستثنی است.

تبصره ۵- اعتبار پروانه وکالت سه سال است و تمدید آن منوط به درخواست متقاضی می‌باشد. هرگاه وکیل فاقد یکی از شرایط این قانون تشخیص داده شود، کانون موظف است موضوع و دلایل آن را به دادگاه انتظامی وکلا، اعلام و در خواست رسیدگی نماید. دادگاه مذکور پس از رسیدگی نسبت به تمدید یا عدم تمدید پروانه رأی مقتضی صادر می‌کند. پروانه این اشخاص تا صدور حکم قطعی معتبر خواهد بود مگر در مواردی که دادگاه با توجه به ضرورت حکم تعلیق صادر کند.

ماده ۳- سی درصد (۳۰ درصد) سهمیه مورد نیاز کانون وکلای هر حوزه به ایثارگران (رزمندگانی که شش ماه سابقه حضور داوطلبانه در جبهه جنگ داشته و یا در اسارت دشمن بوده‌اند و یا جانبازان ۲۵ درصد و بالاتر و بستگان درجه اول شهدا و جانبازان ۵۰ درصد به بالا) اختصاص می‌یابد که از بین ایثارگرانی که بیشترین نمره را آورده‌اند انتخاب خواهند شد.

تبصره - استفاده از این سهمیه مانع از پذیرش ایثارگرانی که نمره قبولی سهمیه آزاد را آورده‌اند نیست.

ماده ۴ - اعضای هیأت مدیره (اعم از اصلی و علی‌البدل) کانون وکلا از بین وکلای پایه یک هر حوزه که علاوه بر دارا بودن شرایط مندرج در بندهای (الف) تا (ز) ماده (۲) واجد شرایط زیر باشند، برای مدت دو سال انتخاب می‌گردند:

الف - داشتن حداقل ۳۵ سال سن.

ب - حداقل هشت سال سابقه وکالت یا چهار سال قضاوت به انضمام چهار سال وکالت داشته و از طرف دادگاه انتظامی صلاحیت قضائی آنها سلب نشده باشد.

ج - عدم محکومیت انتظامی درجه ۴ و بالاتر.

د - عدم اشتباه به فساد اخلاق (سو شهرت)

ه - عدم ارتکاب اعمال خلاف حیثیت و شرافت و شئون شغل وکالت.

تبصره ۱- مرجع رسیدگی به صلاحیت نامزدها، دادگاه عالی انتظامی قضاوت بوده که مکلف است ظرف حداکثر دو ماه ضمن استعلام سوابق از مراجع ذیربط، صلاحیت آنان را بررسی و اعلام نظر کند و مراجع ذیصلاح قانونی که از نامزدها، سوابق یا اطلاعاتی دارند در صورت استعلام موظف به اعلام آن است.

تبصره ۲- انتخاب اعضای هیأت مدیره کانون به طور متوالی برای بیش از دو دوره ممنوع است.

تبصره ۳- وزارت دادگستری موظف است حداکثر ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون انتخابات کانون‌های وکلای دادگستری را بر اساس این قانون تجدید کند.

ماده ۵- در صورت تخلف هر یک از اعضای هیأت مدیره کانون‌های وکلای دادگستری از مفاد این قانون به حکم دادگاه عالی انتظامی قضاوت علاوه بر محرومیت دائم از عضویت در هیأت‌های مدیره کانون‌های وکلا به انفصال از وکالت به مدت دو تا پنج سال محکوم خواهند شد.

ماده ۶- وکلا نمی‌توانند در غیر از محلی که برای آنجا پروانه وکالت دریافت کرده‌اند دفتر وکالت تأسیس نمایند و همچنین نمی‌توانند عملاً فعالیت وکالتی خود را در محل دیگری متمرکز نمایند. تخلف از این حکم مستوجب مجازات انتظامی درجه ۳ در نوبت اول و درجه ۴ در نوبت دوم و درجه ۵ در نوبت سوم خواهد بود. به این تخلف در دادسرا و دادگاه انتظامی کانون رسیدگی خواهد شد که تخلف در حوزه آن انجام شده است.

در صورت عدم توجه و رسیدگی کانون اخیر، کانون متبوع وکیل مزبور نیز حق رسیدگی خواهد داشت.

تبصره ۱- ادامه وکالت در پرونده‌هایی که قبل از تصویب این ماده مطرح گردیده و همچنین با اجازه کانون وکلای متبوع، وکالت از خویشاوندان تا درجه سوم از شمول این ماده مستثنی است. در صورتیکه حوزه اخیر تابع کانون وکلای دیگری باشد اجازه کانون مزبور نیز لازم است.

تبصره ۲- محدوده حوزه هر کانون به پیشنهاد وزیر دادگستری و تصویب رئیس قوه قضائیه مشخص خواهد شد.

تبصره ۳- کارآموزان وکالت در دوران کارآموزی باید حسن اخلاق و حسن رفتار داشته باشند چنانچه به تشخیص کمیسیون کارآموزی خلاف آن احراز شود با تأیید رئیس کانون و رأی دادگاه انتظامی کانون پروانه کارآموزی آنان ابطال خواهد شد.

کارآموزان وکالت قبل از اخذ پروانه وکالت حق وکالت در دعاوی که مرجع تجدید نظر از احکام آنها دیوان عالی کشور می‌باشد را ندارند.

تبصره ۴- کسانی که دارای رتبه قضائی بوده‌اند به مدت سه سال در آخرین محل خدمت خود حق وکالت نخواهند داشت. متخلف از این مقرر به ترتیب تکرار مستوجب مجازات‌های درجه ۳ الی ۶ خواهد بود.

ماده ۷- از تاریخ تصویب این قانون کلیه قوانین و مقررات مغایر با آن لغو می‌گردد. / مهر

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۳/۶/۷ به پیشنهاد شماره ۵۵۲۶۵/۸۲۲۶۱ مورخ ۱۴۰۳/۵/۲۹ معاونت حقوقی رئیس جمهور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد: در جزء (۶) ماده (۱) آیین نامه اجرایی متناسب سازی حقوق بازنشستگان موضوع تصویب نامه شماره ۸۹۶۹ت ۶۲۷۷۰ هـ مورخ ۱۴۰۳/۵/۱، واژه «خالص» حذف و در انتهای جزء مذکور عبارت «پس از کسر حق بیمه سهم فرد و مالیات بر درآمد با رعایت بند (ث) تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور» اضافه می شود.

پرونده پس از نقض رای در دیوان عالی کشور به کدام دادگاه ارجاع می شود؟

ارجاع به دادگاه صالح

طبق بند سه ماده فوق پرونده در حالت ذیل به دادگاه صالح ارجاع می شود:

۳- اگر رای به علت عدم صلاحیت ذاتی دادگاه نقض شود، پرونده به مرجعی که دیوان عالی کشور، صالح تشخیص می دهد، ارسال می شود و مرجع مذکور مکلف به رسیدگی است.

ارجاع به دادگاه هم عرض

طبق بند چهار ماده فوق پرونده در این حالت به دادگاه هم عرض ارجاع می شود:

۴- در سایر موارد، پس از نقض رأی، پرونده به دادگاه هم عرض ارجاع می شود.

شعبه هم عرض موظف به رسیدگی دادنامه های صادره از دیوان عالی است

علی رغم تصریح در دادنامه های صادره از شعب دیوان عالی کشور مبنی بر رسیدگی در دادگاه هم عرض، باتوجه به گزارش و اعلام برخی شعب دیوان عالی کشور در مورد ملاحظه این امر که در مواردی پس از نقض رای در دیوان مجدداً همان شعبه صادرکننده رای منقوض مبادرت به رسیدگی و انشا رای می کرده و این امر علاوه بر اینکه موجب اطاله دادرسی می شد، صدور رای از مرجع غیر صالح و فاقد اعتبار بوده است، برای رفع این مشکل، رئیس دیوان عالی کشور در تاریخ ۲۳ اسفند ۱۴۰۲، در رابطه با تکلیف شعبه هم عرض در رسیدگی به دادنامه های صادره از دیوان عالی کشور، بخشنامه ای خطاب به روسای کل دادگستری استان ها صادر کرد. در این بخشنامه آمده است، نظر به تصریح بند ۴ ماده ۴۰۱ و ۴۰۶ قانون آیین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب در امور مدنی، در مواردی که دیوان عالی کشور رای صادره را نقض و به دادگاه هم عرض ارجاع می کند، دادگاه مرجع اولیه مکلف است با لحاظ رای دیوان عالی کشور و مندرجات پرونده، رسیدگی نموده و مبادرت به انشا رای نماید و ماده ۴۷۰ قانون آیین دادرسی کیفری ناظر به بند ۴ ماده ۴۶۹ همان قانون و هم راستا با مواد مذکور از قانون آیین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب در امور مدنی دادگاه هم عرض را مکلف به رسیدگی و انشا رای کرده است.

نحو بیان شده است:

ج- در سایر موارد نقض، پرونده به شعبه دیگر از همان حوزه دادگاه که رای منقوض را صادر نموده ارجاع می شود و اگر آن حوزه بیش از یک شعبه دادگاه نداشته باشد به نزدیکترین دادگاه حوزه دیگر ارجاع می شود.

پرونده کیفری پس از نقض رای در دیوان عالی به کدام دادگاه ارجاع می شود؟

بر اساس ماده ۴۶۹ قانون آیین دادرسی کیفری، پس از طی مراحل قانونی، اعضای شعبه دیوان عالی کشور، با توجه به محتویات پرونده و مفاد گزارش و مطالب اظهار شده، با درج نظر دادستان کل کشور یا نماینده وی در متن دادنامه، به شرح زیر اتخاذ تصمیم می کنند:

الف- اگر رای مطابق قانون و ادله موجود در پرونده باشد با ابرام آن، پرونده را به دادگاه صادرکننده رای اعاده می نمایند.

ب - هرگاه رای مخالف قانون، یا بدون توجه به ادله و مدافعات طرفین صادر شده باشد یا رعایت تشریفات قانونی نشده و آن تشریفات به درجه ای از اهمیت باشد که موجب بی اعتباری رای شود، شعبه دیوان عالی کشور، رای را نقض و به شرح زیر اقدام می کند:

- پرونده ارجاع نمی شود

بند یک ماده فوق شرایطی که پرونده به دادگاه ارجاع نمی شود را به این نحو بیان کرده است:

۱- اگر عملی که محکوم علیه به اتهام ارتکاب آن محکوم شده به فرض ثبوت، جرم نبوده یا به لحاظ شمول عفو عمومی و یا سایر جهات قانونی متهم قابل تعقیب نباشد، رای صادره نقض بلا ارجاع می شود.

- ارجاع به دادگاه صادرکننده رای

طبق بند دو ماده فوق پرونده در حالت ذیل به دادگاه صادرکننده رای ارجاع می شود:

۲- اگر رای صادره از نوع قرار و یا حکمی باشد که به علت ناقص بودن تحقیقات نقض شده است، برای رسیدگی مجدد به دادگاه صادر کننده رای ارجاع می شود.

ماده ۴۰۱ قانون آیین دادرسی مدنی و ماده ۴۶۹ قانون آیین دادرسی کیفری تکلیف مرجع رسیدگی کننده به پرونده پس از نقض رای دادگاه در دیوان عالی کشور را مشخص می کند. دیوان عالی کشور طبق اصل ۱۶۱ قانون اساسی به منظور نظارت بر اجرای صحیح قوانین در محاکم و ایجاد وحدت رویه قضایی و انجام مسئولیت هایی که طبق قانون به آن محول شده و بر اساس ضوابطی که رئیس قوه قضاییه تعیین می کند، تشکیل شده است. رسیدگی به فرجام خواهی نسبت به آرای صادره از از دادگاه های حقوقی و کیفری از جمله وظایف دیوان عالی کشور است. رسیدگی فرجامی عبارت است از تشخیص انطباق یا عدم انطباق رای مورد درخواست فرجامی با موازین شرعی و مقررات قانونی.

پرونده حقوقی پس از نقض رای در دیوان عالی به کدام دادگاه ارجاع می شود؟

بر اساس ماده ۴۰۱ قانون آیین دادرسی مدنی: پس از نقض رای دادگاه در دیوان عالی کشور، رسیدگی مجدد به دادگاهی که به شرح زیر تعیین می گردد ارجاع می شود و دادگاه مرجع اولیه مکلف به رسیدگی است. در ادامه این ماده مرجع رسیدگی به پرونده مشخص می شود.

- ارجاع به دادگاه صادرکننده رای

در بند الف ماده فوق شرایط ارسال پرونده به دادگاه صادرکننده رای به این نحو بیان شده است:

الف- اگر رای منقوض (نقض شده) به صورت قرار بوده و یا حکمی باشد که به علت «نقض تحقیقات» نقض شده است، رسیدگی مجدد به دادگاه صادرکننده آن ارجاع می شود.

- ارجاع به دادگاه صالح

در بند ب ماده فوق شرط ارسال پرونده به دادگاهی که دیوان عالی کشور صالح بداند به این نحو بیان شده است:

ب- اگر رای به علت عدم صلاحیت دادگاه نقض شده باشد، به دادگاهی که دیوان عالی کشور صالح بداند ارجاع می شود.

- ارجاع به دادگاه هم عرض

در بند ج ماده فوق شرط ارسال پرونده به دادگاه هم عرض به این

قرارداد کار عبارت است از قرارداد کتبی یا شفاهی که به موجب آن کارگر در برابر دریافت حق السعی کاری را برای مدت موقت یا غیرموقت برای کارفرما انجام می دهد. کارگر و کارفرما به عنوان طرفین قرارداد در انعقاد قرارداد کار برای صحت قرارداد باید شرایط قانونی لازم را رعایت کنند.

شرایط اساسی صحت قرارداد کار چیست؟

طبق قانون کار، قراردادهای مربوط به قانون کار در صورت کتبی بودن باید در فرم مخصوصی باشد که توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در چهارچوب قوانین و مقررات تهیه می شود و در اختیار طرفین قرار می گیرد. بر اساس ماده ۸ قانون کار، شروط مذکور در قرارداد کار یا تغییرات بعدی آن در صورتی نافذ خواهد بود که برای کارگر مزایایی کمتر از امتیازات مقرر در این قانون در نظر گرفته نشود.

ماده ۹ قانون کار شرایط الزامی صحت قرارداد کار را به این نحو بیان می کند:

الف - مشروعیت مورد قرارداد

ب - معین بودن موضوع قرارداد

ج - عدم ممنوعیت قانونی و شرعی طرفین در تصرف اموال یا انجام کار مورد نظر.

به موجب تبصره این ماده، اصل بر صحت کلیه قراردادهای کار

قرارداد کار چه شرایطی باید داشته باشد؟

همچنین طبق ماده ۱۱ قانون کار؛ طرفین می توانند با توافق یکدیگر مدتی را به نام دوره آزمایشی کار تعیین کنند. در خلال این دوره هر یک از طرفین حق دارد، بدون اخطار قبلی و بی آنکه الزام به پرداخت خسارات داشته باشد، رابطه کار را قطع نماید. در صورتی که قطع رابطه کار از طرف کارفرما باشد وی ملزم به پرداخت حقوق تمام دوره آزمایشی خواهد بود و چنانچه کارگر رابطه کار را قطع کند، کارگر فقط مستحق دریافت حقوق مدت انجام کار خواهد بود.

مدت دوره آزمایشی باید در قرارداد کار مشخص شود. حداکثر این مدت برای کارگران ساده و نیمه ماهر یک ماه و برای کارگران ماهر و دارای تخصص سطح بالا ۳ ماه است.

هر نوع تغییر حقوقی در وضع مالکیت کارگاه، از قبیل فروش یا انتقال به هر شکل، تغییر نوع تولید، ادغام در مؤسسه دیگر، ملی شدن کارگاه، فوت مالک و امثال این ها، در رابطه قراردادی کارگرانی که قراردادهای قطعیت یافته مؤثر نیست و کارفرمای جدید، قائم مقام تعهدات و حقوق کارفرمای سابق خواهد بود. مهر

است، مگر آن که بطلان آن ها در مراجع ذی صلاح ثابت شود. ماده ۱۰ قانون مذکور مقرر می دارد: قرارداد کار علاوه بر مشخصات دقیق طرفین، باید حاوی موارد ذیل باشد:

الف - نوع کار یا حرفه یا وظیفه ای که کارگر باید به آن اشتغال یابد

ب - حقوق یا مزد مبنا و لواحق آن

ج - ساعات کار، تعطیلات و مرخصی ها

د - محل انجام کار

ه - تاریخ انعقاد قرارداد

و - مدت قرارداد، چنانچه کار برای مدت معین باشد

ز - موارد دیگری که عرف و عادت شغل یا محل، ایجاب نماید

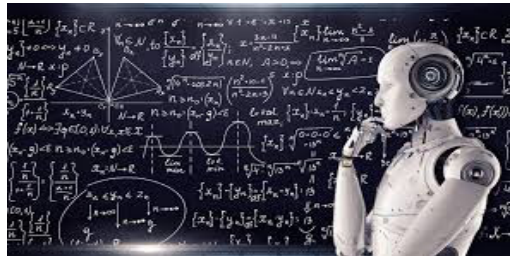
ح - شرایط و نحوه فسخ قرارداد کار (در مواردی که مدت تعیین نشده باشد)

در مواردی که قرارداد کار کتبی باشد قرارداد در چهار نسخه تنظیم می شود که یک نسخه از آن به اداره کار محل و یک نسخه نزد کارگر و یک نسخه نزد کارفرما و نسخه دیگر در اختیار شورای اسلامی کار و در کارگاه های فاقد شورا در اختیار نماینده کارگر قرار می گیرد.

چنانچه طرفین در قرارداد داوری طریق خاصی برای ابلاغ رای داوری پیش بینی نکرده باشند، داور مکلف است رای خود را به دفتر دادگاه ارجاع کننده دعوا به داور یا دادگاهی که صلاحیت رسیدگی به اصل دعوا را دارد تسلیم نماید.
دفتر دادگاه اصل رای را بایگانی نموده و رونوشت گواهی شده آن را به دستور دادگاه برای اصحاب دعوا ارسال می‌دارد.

سند ملی هوش مصنوعی جمهوری اسلامی ایران

قسمت پایانی

۱-۳- تدوین استانداردهای مربوط به، مالکیت، تولید، نگهداری تبادل و به اشتراک گذاری داده و همچنین ایمنی و امنیت سیستم‌ها و خدمات هوش مصنوعی
۴-۱- اصلاح قوانین لازم در حوزه مالکیت فکری تولیدات مبتنی بر هوش مصنوعی و ثبت اختراعات این حوزه و تسهیل در ایجاد سامانه‌های شناسایی خروجی‌های مرتب
۱-۵- ایجاد محیط‌های حقیقی و مجازی آزمون تنظیم‌گری به‌منظور فراهم‌آوری زیرساخت بهره‌برداری آزمایشی محصولات و خدمات حوزه هوش مصنوعی در مقیاس محدود
۶-۱- تدوین و پایش شاخص مرکب بومی هوش مصنوعی جهت تعیین جایگاه جهانی کشور
۲- آموزش و پژوهش: ساماندهی و سازماندهی، آموزش پژوهش و مهارت افزایی به منظور ارتقای نیروی انسانی مؤثر با رعایت تناسب بین پرورش نیروی انسانی در مرزهای دانش و آموزش‌های مهارتی
۲-۱- حمایت از فعالیتهای پژوهشی هوش مصنوعی و جهت دهی به آن‌ها در راستای اولویت‌ها، نیازمندی‌ها و حل چالش‌های ملی
۲-۲- پیش‌بری تحقیقات در حوزه علوم پایه و علوم انسانی مرتبط با هوش مصنوعی بالاخص به منظور فهم نسبت انسان و جامعه با هوش مصنوعی و نظریه پردازی و حمایت از این مقوله در مراکز دانشگاهی و حوزوی
۲-۳- پیش‌بری تحقیقات در حوزه علوم اسلامی مرتبط با هوش مصنوعی با تأکید بر فقه، حکمت و اخلاق هوش مصنوعی و نظریه پردازی آن و حمایت از این مقوله در مراکز حوزوی و دانشگاهی
۲-۴- طراحی و اجرای پژوهش‌های ضروری برای سنجش تأثیر تعامل دوسویه هوش مصنوعی و جسم و جان انسان بر یکدیگر و بررسی تأثیر توسعه هوش مصنوعی بر عملکردهای، شناختی، احساسی، اخلاقی و معنوی انسان و پیامدهای اجتماعی آن
۲-۵- اصلاح نظام آموزشی کشور به منظور تقویت مزیت‌های انسان در برابر هوش مصنوعی و اجتناب از رقابت نابرابر انسان و هوش مصنوعی همچنین تبدیل تهدیدهای هوش مصنوعی به فرصتی برای ظهور وجوه انسانی
۶-۲- تدوین منابع و محتوای آموزشی و ارائه آموزش‌های مربوط به حوزه‌های فناوری هوش مصنوعی و کاربردهای آن در مقاطع مختلف تحصیلی از جمله دوره متوسطه و دانشگاه
۲-۷- حمایت از طراحی و اجرای برنامه‌های آموزش فنی حرفه‌ای و مهارتی غیر رسمی براساس نیاز بازار کار حرف و مشاغل مختلف

در حوزه هوش مصنوعی
۲-۸- تقویت دانش عمومی استفاده از راهکارهای هوش مصنوعی با حمایت از تولید بسته‌های آموزشی تخصصی چندرسانه‌ای برای آموزش و بازآموزی شاغلان کشور و تسهیل دسترسی عمومی به آن
۲-۹- حمایت از کرسی‌های نقد و نظریه پردازی انجمن‌ها و اجتماعات علمی و صنعتی حوزه هوش مصنوعی به منظور هم افزایی و تبادل دانش و تجربیات
۲-۱۰- توسعه بین رشته‌ای‌های هوش مصنوعی در حوزه‌های اولویت‌دار سند
۲-۱۱- حمایت از تأسیس و گسترش اندیشکده‌ها کانون‌های فکری و حلقه‌های میانی در حوزه هوش مصنوعی
۲-۱۲- حمایت از تحقیق و توسعه در خصوص موجودات زنده هوشمند در فضای بین رشته‌ای هوش مصنوعی و علوم شناختی
۳- زیر ساخت داده و پردازش: ارتقای زیر ساخت‌های داده‌ای و پردازشی بومی در جهت نگهداری داده‌های بزرگ و ارتقای کیفیت دسترسی امنیت و تاب‌آوری داده‌های داخلی و تسهیل بهره‌برداری شرکت‌ها و نخبگان از ظرفیت‌های داده‌ای و امکانات داده پردازی
۳-۱- ایجاد دادگان (Dataset)، پیکره (Corpus)، کلان داده و محیط‌های مشترک عمومی برای آموزش (Train) و آزمون (Test) محصولات و خدمات حوزه هوش مصنوعی
۳-۲- گسترش زیست بوم داده باز در راستای پیشرفت فناوری هوش مصنوعی
۳-۳- تهیه فهرست داده‌های دولتی و عمومی مورد نیاز برای آموزش و آزمون محصولات و خدمات حوزه هوش مصنوعی مبتنی بر تقاضای شرکت‌های مرتبط و تسهیل دسترسی شرکت‌های این حوزه به آن داده‌ها به منظور آموزش و آزمون محصولات و خدمات حوزه هوش مصنوعی

۴-۳- کمک به فراهم شدن زیر ساخت‌های پایه هوش مصنوعی به منظور تولید نگهداری، پردازش امنیت و تاب‌آوری داده و کلان داده به ویژه سخت افزارهای تخصصی هوش مصنوعی
۳-۵- حمایت از ایجاد زیر ساخت‌های اشتراکی پردازشی هوش مصنوعی و تسهیل دسترسی نخبگان و شرکت‌ها
۶-۳- توسعه توان طراحی و ساخت سخت افزارهای اختصاصی بومی هوش مصنوعی
۷-۳- گردآوری و آماده سازی اسناد (متمنی تصویری و...) بومی حوزه تمدنی ایران و اسلام به منظور توسعه آموزش هوش مصنوعی مبتنی بر این منابع
۳-۸- حمایت از توسعه بومی مدل‌های پیشرفته و به روز هوش مصنوعی متناسب با زبان و فرهنگ ایرانی اسلامی از قبیل مدل‌های زبانی بزرگ چندوجهی
۴- توسعه محصولات فناورانه و تجاری‌سازی: حمایت از توسعه فناوری و تجاری سازی دستاوردها با تأکید بر تسهیل فعالیت‌های کارآفرینانه
۴-۱- ترغیب شرکت‌های بزرگ و صنایع به منظور شبکه سازی و بهره‌گیری از ظرفیت شرکت‌های نوپا و دانش بنیان برای کاربست ابزارها و راهکارهای حوزه هوش مصنوعی
۴-۲- حمایت از تجاری سازی طرح‌های بدیع و دارای نوآوری جهانی در حوزه هوش مصنوعی
۴-۳- حمایت از توسعه آزمایشگاه مرجع و ایجاد شبکه آزمایشگاهی هوش مصنوعی
۴-۴- حمایت از ایجاد و توسعه سکوها میان افزارها کتابخانه‌ها و جعبه ابزارهای نرم افزاری متناسب با نیازهای ملی و منطقه‌ای
۴-۵- حمایت از توسعه توان فناورانه در حوزه‌های راهبردی هوش مصنوعی قابل اعتماد، توضیح پذیر، روش‌های کم هزینه یادگیری ماشینی و هوش‌های مصنوعی، مولد، تصمیم‌گیر و تعاملی
۶-۴- حمایت از ایجاد و گسترش نهادهای حمایتی اختصاصی هوش مصنوعی از قبیل مراکز نوآوری، شتاب دهنده‌ها پارک‌ها، مراکز رشد مؤسسات تحقیقاتی و پژوهشی و مراکز تحقیقات صنعتی در زیست بوم نوآوری کشور
۴-۷- ایجاد دالانی (کریدور) به منظور تسهیل توسعه کسب و کار و تجاری سازی محصولات و خدمات حوزه هوش مصنوعی
۴-۸- توسعه سرمایه گذاری در کسب و کارهای فناور این حوزه از طریق توانمندسازی سرمایه‌گذاران خطرپذیر بخش خصوصی
۵- توسعه بازار در زیست‌بوم هوش مصنوعی: ساماندهی و توسعه بازار محصولات و خدمات حوزه

درخواست فرمانده انتظامی تهران بزرگ از واحدهای صنفی:

مشخصات فروشنده کالاهای دست دوم را ثبت کنید

همکاران من دفترهایی را برای این مغازه‌ها چاپ کرده و به آنها تحویل داده‌اند که صاحبان این واحدهای صنفی موظفند مشخصات هرگونه وسیله دست دومی را که می‌خواهند از افراد بخردن در آن به ثبت برسانند. علاوه بر مشخصات آن وسیله، باید مشخصاتی از فروشنده آن مانند، نام و نام خانوادگی، شماره تلفن و آدرس نیز در این دفاتر ثبت شود تا قابل پیشگیری باشد. پلیس بازدیدهای دوره‌ای از این دفاتر دارد. همچنین در بررسی مغازه‌ها اگر به کالایی مشکوک شدند که مشخصات آن در این دفاتر پلیس به ثبت نرسیده بود؛ آن کالا به منزله کالای سرقتی محسوب شده و مالک آن واحد صنفی به منزله مالخر خواهد بود و پلیس با آنها برخورد خواهد کرد.

میزان سرقت‌ها کاهش می‌یابد و در واقع سارق دیگر به دزدی فکر نمی‌کند؛ چون نمی‌تواند مال سرقتی را به پول نقد تبدیل کند. در طرح‌های اخیر پلیس پایتخت، برخورد با مالخران بیش از سارقان مورد توجه قرار گرفته و در ماه‌های اخیر تعداد زیادی از این افراد شناسایی، دستگیر و روانه زندان شده‌اند. محمدیان در پاسخ به این پرسش که چگونه می‌توان با واحدهای صنفی که ممکن است به شکل ناآگاهانه، اموال سرقتی را خریداری کنند برخورد کرد، گفت: پلیس با برخی اتحادیه‌های صنفی که می‌توانند اموال سرقتی را در واحد صنفی خود بفروشند، مانند طلافروشی‌ها، یا مغازه‌های خرید و فروش وسایل الکترونیک مانند لپ‌تاپ و تلفن‌های همراه و... هماهنگی‌هایی انجام داده است. بر همین اساس،

آفتاب حقوقی - حمیده مهرعلی: فرمانده انتظامی تهران بزرگ از واحدهای صنفی خواست اطلاعات فردی که قصد دارد وسیله دست دومی را بفروشد، ثبت کرده و در صورت نیاز به پلیس ارائه دهند.
به گزارش روزنامه ایران، سردار عباسعلی محمدیان فرمانده انتظامی تهران بزرگ گفت: سرقت دارای چرخه‌ای است که اگر هر کدام از محورهای این چرخه از کار بیفتد؛ باعث کاهش سرقت‌ها می‌شود. به عنوان مثال تا وقتی کسی باشد که اموال سرقتی مانند طلا یا تلفن همراه را از سارقان بخرد؛ سرقت ادامه پیدا می‌کند. اما اگر با افرادی که اموال سرقتی را خریداری می‌کنند (که به آنها مالخر می‌گوییم) برخورد جدی صورت گیرد و دیگر کسی از سارق مال دزدی نخرد؛

تصحیح رای داور در حدود ماده (۳۰۹) این قانون قبل از انقضای مدت داورى راساً با داور یا داوران است و پس از انقضای آن تا پایان مهلت اعتراض به رای داور، به درخواست طرفین یا یکی از آنان با داور یا داوران صادر کننده رای خواهد بود. داور یا داوران مکلفند ظرف بیست روز از تاریخ تقاضای تصحیح رای اتخاذ تصمیم نمایند. رای تصحیحی به طرفین ابلاغ خواهد شد. در این صورت رسیدگی به اعتراض در دادگاه تا اتخاذ تصمیم داور یا انقضای مدت یادشده متوقف می‌ماند.

اصول حاکم بر عملیات بانکی

براساس این اصل، هر دسته از عملیات بانکی باید به بانک‌های خصوصی محول شود. به عنوان مثال، بانک‌های تجاری فقط به عملیات کوتاه مدت مبادرت می‌ورزند.

اصل نظارت بانکی

اصل نظارت بانکی به معنای لزوم نظارت کمی و کیفی دولت بر سیستم بانکی است. نظارت کارآمد بر واحدهای بانکی، عاملی ضروری برای یک محیط قدرتمند اقتصادی محسوب می‌شود. محیطی که در آن نظام بانکی، نقشی محوری را در پرداخت‌ها، تجهیز و توزیع پس‌اندازها ایفا می‌کند. نظارت بانکی موثر از جمله پیش‌شرط‌های اساسی برای حصول اطمینان از صحت عملکرد نظام اقتصادی کشور است. هدف اصلی نظارت بانکی، حفظ ثبات نظام مالی و افزایش اعتماد به آن از طریق کاهش ریسک برای سپرده‌گذاران و سایر بستانکاران است.

نظارت بانکی در پی این است تا اطمینان یابد بانک‌ها و موسسات اعتباری به شیوه‌ای ایمن و صحیح عمل کرده؛ در مقابله با ریسک‌های فراروی خود، از سرمایه و ذخایر کافی برخوردارند.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران که به موجب بند (ب) ماده ۱۱ قانون پولی و بانکی کشور (مصوب تیرماه ۱۳۵۱)، وظیفه نظارت بر بانک‌ها و موسسات اعتباری را برعهده دارد از اواخر دهه هفتاد شمسی و با بهره‌گیری از آخرین دستاوردهای مراکز و مجامع حرفه‌ای و تخصصی، رویکرد «نظارت مبتنی بر ریسک» را به عنوان رویکرد اصلی در نظارت بر بانک‌ها و موسسات اعتباری کشور برگزید و در این راستا ضمن تجدید ساختار سازمانی حوزه نظارت بر بانک‌ها، تدوین مقررات احتیاطی و تعمیق و گسترش ادبیات نوین بانکی در کشور را سرلوحه فعالیت‌های خود قرار داد.

اصول حاکم بر عملیات بانکی

سه اصل: تمرکز، تخصص و نظارت، اصول حاکم بر عملیات بانکداری است.

اصل تمرکز بانکی

موضوع تمرکز زدایی در سازمان‌هایی مانند بانک که از نظر جغرافیایی گستردگی زیادی دارند، از اهمیت بیشتری برخوردار است. اصل تمرکز بانکی به معنای کاستن از بانک‌های کوچک، و توسعه و گسترش بانک‌های بزرگ با افزایش تعداد شعب است.

اصل تخصص بانکی

اصل تخصص بانکی به ارزیابی و تشریح نحوه عملکرد بانک‌ها در قالب سه نوع عملیات کوتاه‌مدت، بلندمدت و عملیات مالی می‌پردازد.

مفهوم و کاربرد حساب وکالتی

هر کدام از این انواع حساب‌ها بسته به نیاز مالی و حقوقی افراد و شرکت‌ها قابل استفاده هستند و از طریق بانک‌های مختلفی در ایران افتتاح می‌شوند

نحوه افتتاح حساب وکالتی

برای افتتاح حساب وکالتی در یک بانک، پیش از هر کاری باید حساب کوتاه‌مدت یا قرض‌الحسنه در آن بانک افتتاح کنید یا اینکه از قبل این حساب بانکی را داشته باشید. پس از آن شما می‌توانید با مراجعه حضوری به بانک مورد نظر یا از طریق سامانه اینترنتی آن، حساب خود را وکالتی کنید. با اضافه شدن تعداد بانک‌هایی که امکان افتتاح حساب وکالتی برای ثبت نام خودرو در آن‌ها وجود دارد، سهولت و سرعت بیشتری در این زمینه فراهم شده است. البته این امکان نیز وجود دارد که در آینده بانک‌های دولتی یا خصوصی دیگری به این فهرست اضافه شوند.

به‌طور کلی در اختیار داشتن کارت ملی برای باز کردن حساب وکالتی کفایت می‌کند؛ اما بعضی از بانک‌های کشور برای باز کردن حساب وکالتی، از کارگزاری بورس معرفی‌نامه می‌خواهند.

افرادی که دارای چک برگشتی باشند، نمی‌توانند حساب وکالتی باز کنند. از این روی لازم است که افراد متقاضی وضعیت سفید بودن چک برگشتی خود را بررسی کنند و مطمئن شوند که چک برگشتی در سیستم بانکی ندارند. در غیر این صورت موقع باز کردن حساب وکالتی با مشکل روبه‌رو می‌شوند و نمی‌توانند از این طریق برای ثبت‌نام خودرو اقدام کنند.

خودروسازی مانند ایران خودرو و سایپا خریداری کنند. با افتتاح این حساب، مالک حساب به شرکت خودروسازی وکالت می‌دهد تا در صورت تأیید شرایط خرید، مبلغ موردنیاز از حساب وکالتی برداشت شود. این نوع حساب‌ها به منظور حذف قرعه‌کشی و تسهیل در خرید خودرو با قیمت کارخانه ایجاد شده‌اند.

حساب وکالتی بورس کالا: برای انجام معاملات در بورس کالا، افتتاح حساب وکالتی الزامی است. این حساب به کارگزاری‌ها امکان می‌دهد تا در زمان ثبت سفارش توسط مشتری، مبلغ لازم برای معامله را از حساب وکالتی مسدود کرده و پس از انجام معامله، آن را به حساب کارگزاری منتقل کنند. این نوع حساب‌ها نقش مهمی در تسریع فرآیند معاملات بورس کالا دارند و باعث افزایش امنیت مالی در این بازار می‌شوند.

حساب وکالتی برای طرح‌های پیش‌فروش: این نوع حساب‌ها معمولاً برای طرح‌های پیش‌فروش کالاها و خدمات خاص مانند مسکن یا خودرو استفاده می‌شود. با افتتاح این حساب، مالک به شرکت سازنده یا فروشنده وکالت می‌دهد تا پس از تحقق شرایط موردنظر، مبلغ مشخصی را از حساب برداشت کند. این حساب‌ها به جلوگیری از تقلب و تضمین حقوق خریداران کمک می‌کنند.

حساب وکالتی برای امور حقوقی و مالی عمومی: این نوع حساب‌ها می‌توانند برای هرگونه وکالت مالی عمومی ایجاد شوند. به عنوان مثال، فردی ممکن است به وکیل خود وکالت دهد تا در صورت لزوم از این حساب برای پرداخت هزینه‌های قانونی استفاده کند. این حساب‌ها به عنوان ابزارهای مدیریت مالی امن و کارآمد شناخته می‌شوند.

حساب وکالتی به مالک حساب اجازه می‌دهد تا به فرد یا افراد دیگری وکالت دهد تا به نام او و به نمایندگی از طرف او معاملات مالی و بانکی را انجام دهند.

حساب وکالتی یک ابزار مالی و حقوقی در ایران است که برای تسهیل امور مالی و حقوقی افراد و شرکت‌ها ایجاد شده است. این نوع حساب که تحت نظارت قانونی بانک‌ها و موسسات مالی معتبر عمل می‌کند، به مالک حساب اجازه می‌دهد تا به فرد یا افراد دیگری وکالت دهد تا به نام او و به نمایندگی از طرف او معاملات مالی و بانکی را انجام دهند. در حساب وکالتی، علاوه بر افراد حقیقی، سازمان‌ها و نهادهای حقوقی نظیر شرکت‌های خودروسازی نیز می‌توانند به موجودی حساب دسترسی داشته و از آن برداشت کنند.

مفهوم و کاربردهای حساب وکالتی

حساب وکالتی به معنای آن است که صاحب حساب به یک وکیل یا نماینده قانونی اجازه می‌دهد تا به جای او از آن حساب استفاده کند. این نوع حساب‌ها می‌توانند در موارد مختلفی مانند خرید و فروش املاک، مدیریت دارایی‌ها، پرداخت بدهی‌ها و انجام معاملات مالی مورد استفاده قرار گیرند.

انواع حساب‌های وکالتی

انواع مختلف حساب‌های وکالتی در ایران شامل موارد زیر است:

حساب وکالتی برای خرید خودرو: این نوع حساب برای افرادی است که قصد دارند خودرو از شرکت‌های

حقوق مردم در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

یکی دیگر از مهمترین حقوق ملت ایران در قانون اساسی، حق امنیت قضایی است.

حق امنیت قضایی چیست؟

اصول متعددی در قانون اساسی از جمله اصل‌های ۳۴، ۳۵، ۱۶۶، ۱۶۸ و ۱۶۹ ... بر حق امنیت قضایی مردم دلالت دارد.

امنیت قضایی به این معناست که افراد یک کشور، احساس کنند بی‌دلیل و بر خلاف قانون تحت تعقیب و پیگرد قرار نمی‌گیرند و به بهانه‌های واهی، حکم دستگیری، جلب و احضار آن‌ها صادر نمی‌شود و تا زمانی که دلیلی بر مجرم بودن آن‌ها وجود نداشته باشد، مجرم به حساب نمی‌آیند.

همچنین مردم یک کشور با داشتن حق امنیت قضایی باید باور داشته باشند که در صورت اتهام و دستگیری؛ برخورد، بازجویی‌ها، محاکمات و داوری، کاملاً انسانی و بر اساس قانون خواهد بود و هر فرد حق دارد جهت اثبات براءت خود، وکیل بگیرد و حتی در صورت عدم توانایی فرد برای گرفتن وکیل، امکانات تعیین وکیل را برای وی فراهم می‌سازند و از این مهمتر، حتی در صورت ارتکاب جرم و اثبات مجرمیت؛ بازجویی، محاکمه و مجازات، در محدوده قانون خواهد بود و از تحت فشار قرار گرفتن برای اخذ اقرار و یا کسب اطلاعات و اجبار به شهادت، اقرار یا سوگند و نیز هتک حرمت و حیثیت خبری نخواهد بود. هدف امنیت قضایی، رسیدن به عدالت قضایی است و اثر آن ایجاد اعتماد شهروندان به قانون و نظام قضایی است تا در چارچوب آن اشخاص از آسودگی خاطر و احساس امنیت در تضمین و احقاق حقوق و آزادی‌های خود برخوردار شوند.

- حق اداره شایسته و حسن تدبیر (اصل سوم قانون اساسی)
- حق آزادی اندیشه و بیان (اصل ۲۳ و ۲۴ قانون اساسی)
- حق دسترسی به اطلاعات (اصل‌های ۱۶۵، ۱۶۶ و ۱۶۷ قانون اساسی)
- حق حریم خصوصی (اصل‌های ۲۲، ۲۳ و ۲۵ قانون اساسی)
- حق تشکّل، تجمع و راهپیمایی (اصل‌های ۲۶، ۲۷ و ۱۰۴ قانون اساسی)
- حق تابعیت، اقامت و آزادی رفت و آمد (اصل‌های ۳۳، ۴۱، ۴۲ و ۷۹ قانون اساسی)
- حق تشکیل و برخورداری از خانواده (اصل‌های ۱۰، ۲۱ و ۴۳ قانون اساسی)
- حق برخورداری از دادخواهی عادلانه (اصل‌های ۳۲، ۳۴، ۳۵ و ۳۶ قانون اساسی)
- حق اقتصاد شفاف و رقابتی (اصل‌های ۳۳، ۴۳ و ۴۴ قانون اساسی)
- حق مسکن (اصل‌های ۳، ۳۱ و ۴۳ قانون اساسی)
- حق مالکیت (اصل ۴۶ و ۴۷ قانون اساسی)
- حق اشتغال و کار شایسته (اصل‌های ۳، ۲۸ و ۴۳ قانون اساسی)
- حق رفاه و تأمین اجتماعی (اصل ۳ و ۲۹ قانون اساسی)
- حق دسترسی و مشارکت فرهنگی (اصل‌های ۲۰، ۵۹ و ۱۰۰ قانون اساسی)
- حق آموزش و پژوهش (اصل‌های ۳، ۳۰، ۱۴۷ و ۱۴۸ قانون اساسی)
- حق محیط‌زیست سالم و توسعه پایدار (اصل‌های ۲، ۴۳ و ۵۰ قانون اساسی)
- حق صلح، امنیت و اقتدار ملی (اصل‌های ۲، ۷۸، ۱۴۳، ۱۴۶، ۱۵۰، ۱۵۱، ۱۵۲ و ۱۵۳ قانون اساسی)

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، توجه ویژه‌ای به حقوق ملت و آزادی‌های عمومی و اجتماعی دارد و در اصول مختلف به تبیین این حقوق می‌پردازد.

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مبنای نهادهای فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی جامعه ایران بر اساس اصول و ضوابط اسلامی است. قانون اساسی به‌عنوان میثاق بین مردم و دولت جمهوری اسلامی ایران، مهمترین هنجار در نظام حقوقی و سیاسی ایران محسوب می‌شود.

یکی از موضوعات حائز اهمیت در قانون اساسی، توجه به حقوق مردم ایران و آزادی‌های عمومی و اجتماعی آن‌هاست؛ به همین جهت یک فصل از قانون اساسی به حقوق ملت اختصاص داده شده است.

فصل سوم قانون اساسی، به انواع حقوق مردم و آزادی‌های اجتماعی و حدود آن پرداخته است. در ادامه حقوق ملت ایران در قانون اساسی، بیان می‌شود.

حقوق ملت در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

مهمترین حقوقی که در اصول قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به آن پرداخته شده است به این نحو است:

- حق کرامت و برابری انسانی (اصل‌های ۳، ۲۰، ۲۲، ۳۴، ۳۷، ۳۸ و ۳۹ قانون اساسی)
- حق آزادی و امنیت شهروندی (اصل‌های ۳، ۹، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷ و ۲۸ و اصول ۳۲ تا ۴۱ قانون اساسی)
- حق مشارکت در تعیین سرنوشت (اصل‌های ۳، ۷، ۲۷ و ۵۹ قانون اساسی)

ارزش قضایی

اظهارات مطلعین

صرف تحقیقات مرجع انتظامی و اظهارات مطلعین، دلیل قانونی جهت اثبات جرم محسوب نشده و صدور حکم به استناد آن‌ها فاقد وجاهت قانونی است.

رأی دادگاه تجدیدنظر استان

در خصوص اعتراض آقایان س. چ. با وکالت خانم ز. چ. و س. خ. نسبت به رأی شماره ... مورخ ۱۳/۰۶/۱۴۰۱ در پرونده شماره ... صادره از شعبه ... که با توجه به محتویات پرونده و نظر به اینکه دادگاه محترم بدوی (شعبه ...) در رأی صادره به اظهارات مطلعین استناد نموده، ولی از آن‌ها استماع گواهی بعمل نیاورده و صرف تحقیقات مرجع انتظامی و اظهارات مطلعین، دلیل قانونی محسوب نشده و جهت اثبات جرم کافی نیست، پرونده معد رسیدگی نبوده و مستلزم رفع نقص می‌باشد؛ لذا دادگاه به استناد بند الف ماده ۴۵۰ قانون آیین دادرسی کیفری، قرار رفع نقص صادر و پرونده را به دادگاه محترم بدوی اعاده می‌نماید. تا آن مرجع محترم نسبت به دعوت از شهود و استماع گواهی آنان اقدام و پرونده را تکمیل به این شعبه ارسال نمایند. دفتر محترم مقرر است، پرونده از آمار کسر و به شعبه مربوطه اعاده گردد.

حقوق ناشی از گواهینامه اختراع

الف - بهره‌برداری از اختراع ثبت شده در ایران توسط اشخاص غیر از مالک اختراع، مشروط به موافقت مالک آن است. بهره‌برداری از اختراع ثبت شده به شرح آتی خواهد بود:

۱- در صورتی که اختراع در خصوص فرآورده باشد:

اول - ساخت، صادرات و واردات، عرضه برای فروش، فروش و استفاده از فرآورده. دوم - ذخیره به قصد عرضه برای فروش، فروش یا استفاده از فرآورده.

۲- در صورتی که موضوع ثبت اختراع فرآیند باشد:

اول - استفاده از فرآیند. دوم - انجام هر یک از موارد مندرج در جزء (۱) بند (الف) این ماده در خصوص کالاهایی که مستقیماً از طریق این فرآیند به دست می‌آید.

ب - مالک می‌تواند با رعایت بند (ج) این ماده و ماده (۱۷) علیه هر شخص که بدون اجازه او بهره‌برداری‌های مندرج در بند (الف) را انجام دهد و به حق مخترع تعدی کند و یا عملی انجام دهد که ممکن است منجر به تعدی به حق مخترع شود، به دادگاه شکایت کند. ج - حقوق ناشی از گواهینامه اختراع شامل موارد زیر نمی‌شود: ۱ - بهره‌برداری از کالاهایی که توسط مالک اختراع یا با توافق او در بازار ایران عرضه می‌شود. ۲ - استفاده از وسایل موضوع اختراع در هواپیماها، وسایل نقلیه زمینی یا کشتی‌های سایر کشورها که به طور موقت یا تصادفاً وارد حریم هوایی، مرزهای زمینی یا آب‌های کشور می‌شود. ۳ - بهره‌برداری‌هایی که فقط با اهداف آزمایشی درباره اختراع ثبت شده انجام می‌شود. ۴ - بهره‌برداری توسط هر شخصی که با حسن نیت قبل از تقاضای ثبت اختراع یا در مواقعی که حق تقدم تقاضا شده است، قبل از تاریخ تقاضای حق تقدم همان اختراع، از اختراع استفاده می‌کرده یا اقدامات جدی و مؤثری جهت آماده شدن برای استفاده از آن در ایران به عمل می‌آورده است.

د - حقوق استفاده کننده قبلی که در جزء (۴) بند (ج) این ماده قید شده است، تنها به همراه شرکت یا کسب و کار یا به همراه بخشی که در آن از اختراع استفاده می‌شده یا مقدمات استفاده از آن فراهم گردیده، قابل انتقال یا واگذاری است.

حقوق ناشی از گواهینامه اختراع ایجاب می‌نماید تا بهره‌برداری از اختراع ثبت شده در ایران توسط اشخاص غیر از مالک اختراع، مشروط به موافقت مالک آن باشد. حقوق ناشی از گواهینامه اختراع ایجاب می‌نماید تا بهره‌برداری از اختراع ثبت شده در ایران توسط اشخاص غیر از مالک اختراع، مشروط به موافقت مالک آن باشد. مطابق ماده ۱۵ قانون ثبت اختراعات، حقوق ناشی از گواهینامه اختراع به ترتیب زیر است:

مشاوره حقوقی

کیفری | حقوقی | ثبتی | مواد مخدر | خانواده

آفتاب حقوق

مدیر مسئول:
منصور مظفری
وکیل پایه یک دادگستری

زیر نظر وکلای پایه یک دادگستری

در سراسر کشور

یزد
تهران

۰۹۱۳ ۱۵۱ ۵۲۱۰ ۰۹۱۲ ۲۹۹ ۱۷۹۶